

tab på ca. 1,0 mia.kr. i 1991. Den provenumæssige nettovirkning af disse tiltag er således svagt ekspansiv i 1991.

En række andre provenuændringer - som alle behandles i afsnit 3.3. om indtægtsbudgettet - er resultatet af de automatiske budgetvirkninger fra konjunkturerne og medregnes derfor ikke i opgørelsen af finanseffekten.

Skatte- og udgiftstryk

Skatte- og udgiftstrykket viser den samlede offentlige sektors vægt i samfundsøkonomien og er derfor påvirket af såvel de finanspolitiske dispositioner som af konjunkturerne. Ved den offentlige sektor forstås stat, kommuner og sociale fonde og kasser. Skattetrykket omfatter samtlige skatter og afgifter - men dog ikke rente- og udbytteindtægter m.v. - i procent af bruttonationalproduktet. Udgiftstrykket er samtlige offentlige udgifter i procent af BNP.

Det er en central målsætning for regeringen at nedsætte skattetrykket, hvilket nødvendiggør en stram udgiftspolitik og dermed et fald i udgiftstrykket.

Det samlede skattetryk var stigende i perioden frem til 1987 og stort set uændret fra 1987 til 1988. I 1989 faldt skattetrykket, og dette fald ventes videreført i 1990 og 1991. Skattetrykket i 1991 kan ventes at ligge knap 3 procentenheder under toppunktet i 1988, og kommer dermed ned på godt 49 pct. af BNP. Udgiftstrykket toppede også i 1988 og er siden reduceret nogenlunde parallelt med skattetrykket, jfr. *tabel 3.1.3.*